

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2021

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: Αρχαιολογικοί χώροι στη Δυτική Αθήνα και στον ιστορικό της περίγυρο εγκαταλελειμμένοι από την πολιτεία

Η ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Αθήνα διαθέτει εξαιρετικά σημαντικούς και πολυάριθμους αρχαιολογικούς θησαυρούς, οι οποίοι θα μπορούσαν να υποστηρίξουν μια εναλλακτική ταυτότητα για την περιοχή και βιώσιμους δρόμους ανάπτυξης. Θυμίζουμε ότι στη Δυτική Αθήνα βρίσκεται ένα από τα 2 μνημεία UNESCO της Αθήνας, η Μονή Δαφνίου.

1. Στη θέση Σπηλιές, που βρίσκεται στους νότιους πρόποδες του βουνού της Χασιάς και βορειοδυτικά του υψώματος Καλιστήρι, έχουν εντοπιστεί αρχαιολογικά ευρήματα από τους ελληνοιστικούς έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους, δηλαδή από τον 4ο αιώνα π.Χ. μέχρι τον 5ο μ.Χ., και ταυτίζονται με τον αρχαίο δήμο της Όης. Εκεί έχουν βρεθεί εκτεταμένα οικιστικά κατάλοιπα, θραύσματα χρηστικής κεραμικής, μικρό οίκημα λαξευμένο στο βράχο (το Πελεκητόν), γέφυρα και αρχαίος δρόμος λιθόστρωτος με κατεύθυνση από ανατολή προς δύση κ.α. Η μόνη δυνατή πρόσβαση στην περιοχή, σήμερα, είναι από τον δρόμο Ασπρόπυργου - Χασιάς ενώ δεν υπάρχει καμία ενδεικτική πινακίδα για την ύπαρξη εκεί αρχαιολογικού χώρου, ούτε δυνατότητα πρόσβασης σε αυτόν από τον πλησιέστερο δασικό δρόμο, αφού μεταξύ αυτού και του αρχαιολογικού χώρου παρεμβάλλεται ρέμα. Ο χώρος, όπως γίνεται φανερό, έχει ανασκαφεί μόνο σε πολύ μικρό μέρος του (το 1910 και το 1996) και είναι πλήρως εγκαταλελειμμένος, γεμάτος αγριόχορτα και απορρίμματα. Ο αρχαίος δρόμος και η γέφυρα δεν υπάρχουν σήμερα, τουλάχιστον στο ύψος του αρχαιολογικού χώρου (ΦΕΚ χαρακτηρισμού 272 τ. Β' - 23/4/1996).

2. Στο στενό πέρασμα μεταξύ Ποικίλου Όρους και Πάρνηθας, βρίσκεται το εκτεταμένο αρχαίο τείχος γνωστό ως «Δέμα», συνολικού μήκους 4,5 χλμ. που χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. Το τείχος παρείχε στρατηγικό έλεγχο του πέρασματος από το Θριάσιο πεδίο στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας, επιτηρούσε και έκλεινε ουσιαστικά τη λεγόμενη κρωπεία δίοδο («διά Κρωπιάς»), κατά το Θουκυδίδη, που χρησιμοποίησαν οι Σπαρτιάτες για να εισβάλλουν πρώτη φορά το 431 π.Χ. στο αχαρνικό πεδίο. Μαζί ως λειτουργικό αρχαιολογικό σύνολο υπάρχει δίκτυο φρυκτωριών (παρατηρητηρίων). Στο χώρο δεν υπάρχει πρόσβαση για τον επισκέπτη, ούτε σήμανση για την ύπαρξή του, ενώ είναι πλήρως εγκαταλελειμμένος και γεμάτος απορρίμματα. Επιπλέον, ο αρχαιολογικός χώρος δεν βρίσκεται καταχωρημένος στον διαδικτυακό κατάλογο των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού (ΦΕΚ χαρακτηρισμού 76 τ. Α.Α.Π.Θ. - 14/3/2013).

3. Το σωζόμενο τμήμα της βόρειας διακλάδωσης της αρχαίας Ιεράς Οδού που βρίσκεται στο Ποικίλο όρος, από την κορυφή του λόφου της Ηχούς μέχρι τη λίμνη Κουμουνδούρου (αρχαίοι Ρειτοί) μήκους 230 περίπου μέτρων, παρ' όλο που στο επάνω τμήμα της υπάρχει πινακίδα με την ένδειξη «Αρχαιολογικός χώρος Ρειτών Ιερά Οδός», δεν έχει κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος. Το τμήμα αυτό ανασκάφηκε από τον Ιωάννη Τραυλό το έτος 1937 και υπάρχει γι' αυτό πλήθος επιστημονικών και άλλων δημοσιεύσεων. Σήμερα έχει πλήρως εγκαταλειφθεί και

καλυφθεί από πυκνή δενδρώδη και θαμνώδη βλάστηση με κίνδυνο καταστροφής του από τα ριζικά τους συστήματα.

Ερωτάται η κ. Υπουργός

1. Πως δικαιολογεί την εγκατάλειψη των αρχαιολογικών χώρων αυτών παρά το γεγονός ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ιστορίας της αρχαίας πόλης των Αθηνών, βρίσκονται σε μικρή απόσταση από το κέντρο της Αθήνας και θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος διευρύνοντας την παραμονή των επισκεπτών στην Αττική και φέρνοντας στο προσκήνιο την αρχαιολογική σημασία της Δυτικής Αθήνας;
2. Δεδομένου ότι η ανάγκη για συντήρηση, ανάδειξη, προστασία και περαιτέρω ανασκαφές είναι προφανής, δεσμεύεται να προχωρήσει άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για όλους τους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους της Δυτικής Αθήνας;

**Ο ερωτών Βουλευτής
Κρίτων Αρσένης**